

מהנדסים: מעלה המוגרבים עלול להתמוטט כל יום

מאת [נדב שרגאי](#)

לפי חוות דעת של מהנדסי הקרן למורשת
הכותל המערבי, גם גשר העץ הזמני שנבנה
במקום מגלה "סימני עייפות" והוא עשוי לקרוס
תוך כמה חודשים

שרידי סוללת העפר המכונה מעלה המוגרבים,
שער הכניסה המרכזי להר הבית, עלולים
להתמוטט בכל יום - כך קובעת חוות דעת של
משרד מהנדס עיריית ירושלים. הסוללה
עצמה, לא נמצאת בשימוש כבר למעלה
משנתיים, לאחר שבליל שלג אחד, בחורף
2004, קרס חלק ממנה אל עזרת הנשים של
הכותל המערבי ורק בנס לא היו נפגעים. גשר
העץ הזמני שנבנה במקום, המשמש את כוחות
הביטחון, תיירים ומבקרים, שבו עושים שימוש
מדי יום אלפי בני אדם, מגלה "סימני עייפות"
ואף רועד. לפי חוות דעת של מהנדסי הקרן
למורשת הכותל המערבי, בעוד כמה חודשים
לא ניתן יהיה להשתמש בו, והוא עשוי לקרוס.

הגשר הזמני הוקם לפני למעלה משנתיים
בהליך מזורז, לאחר שמפקד מחוז ירושלים
במשטרה באותה התקופה, ניצב מיקי לוי,
הגדיר אותו כמתקן ביטחוני. לוי אמר אז כי לא
ניתן להעביר יום שישי אחד מבלי שלמשטרה
תהיה יכולת פריצה להר הבית.

**סבך ביורוקרטי מעכב הבנייה כבר למעלה
משנתיים**

35
 36 בינתיים מתעכבת התוכנית לבניית גשר הקבע
 37 בסבך ביורוקרטי כבר למעלה משנתיים, בין
 38 עיריית ירושלים, המשטרה, המשרד לביטחון
 39 פנים ורשות העתיקות. רב הכותל, הרב שמואל
 40 רבינוביץ, מכה היום על חטא ההסכמה הפזיזה
 41 לגשר הזמני: עזרת הנשים, שהגשר נגס
 42 בשטחה, צומצמה ביותר משליש. בשבתות, אך
 43 בייחוד בחגים, הצפיפות באזור תפילת הנשים
 44 הפכה לבלתי נסבלת. בראש השנה, ביום
 45 הכיפורים ובמהלך ימי הסוכות, נאלצו שירותי
 46 החירום בכותל לחלץ כמה נשים שהתעלפו
 47 וסדרני הכותל נאלצו לווסת את תנועת
 48 המתפללות ולהשהות חלק מהן מחוץ לרחבת
 49 התפילה.
 50
 51 רבינוביץ אומר היום, לנוכח העיכובים באישור
 52 תוכנית הקבע, כי מבחינתו שיבטלו הכל, יסגרו
 53 את שער המוגרבים, יסירו את הגשר הזמני,
 54 ויעלו את התיירים וכוחות הביטחון להר, דרך
 55 אחד השערים האחרים. רבינוביץ גם היה שמח
 56 אם היו מגלחים את שרידי הסוללה שלפי
 57 הערכת הארכיאולוגים, אינה אלא אדמת שפך
 58 ומילוי, ומרחיבים את רחבת התפילה של
 59 הנשים, בעוד כ-16 מ". 'פעם חשבו שיותר
 60 גברים באים להתפלל. היום נשים באות לפחות
 61 כמו גברים, ואולי אף יותר', אומר רבינוביץ.
 62 הוא אינו מבין מדוע המשרד לביטחון פנים אינו
 63 מגדיר גם את גשר הקבע, כמתקן ביטחוני,
 64 ומקצר הליכים וסבל. הקמת גשר הקבע תחייב
 65 חפירה מוקדמת של רשות העתיקות במקומות
 66 שבהם יינעצו עמודי התמך שעליהם יינשא
 67 הגשר. 'רשות העתיקות כבר סימנה לנו טווח
 68 אפשרי, אבל מיקום מדויק, עדיין לא נקבע',
 69 אומרת מתכננת הגשר, האדריכלית עדה
 70 כרמי-מלמד. החברה לשיקום הרובע היהודי,
 71 שאחראית על הגן הארכיאולוגי שבו ייקבעו
 72 העמודים, מחכה לאישור העירייה. העירייה
 73 ממתינה למשטרה. במשטרת ירושלים ממתינים
 74 לאישור המשרד לביטחון פנים: מנכ"ל
 75 המשרד, והשר. גם מעורבות המזכיר הצבאי
 76 של רה"מ נדרשת.
 77
 78 הדרג הביטחוני כבר עיכב כמה פעמים את

79 אישור הפרויקט, על רקע מתיחות מול
80 המוסלמים. פעם אחת הייתה בתקופה שלפני
81 ההתנתקות; אח"כ היה זה חודש הרמדאן;
82 ובפעם אחרת ידיעות מודיעיניות על כוונה
83 להתסיס את השטח.
84
85 **התנועה האיסלאמית נגד העבודות**
86
87 הפלג הצפוני של התנועה האיסלאמית בישראל
88 כבר פירסם אזהרות מביצוע עבודות
89 ארכיאולוגיות במקום. התנועה הודיעה שהיא
90 רואה בעבודות המתוכננות פגיעה במסגד
91 אל-אקצא. ראשיה קראו למדינות ערב
92 ולמוסלמים בעולם להתנגד למהלך. הניסיון של
93 התנועה לעשות הון פוליטי מההתמוטטות אינו
94 צולח בינתיים, אולי מכיוון שהוואקף יודע, ואף
95 נרמז לו, שאם יתערב בעבודות המתוכננות,
96 עשויה ישראל לתפוש שער אחר בהר
97 ולהשתמש בו. כיום נהנה הוואקף משליטה
98 יחסית על כל שערי ההר, למעט שער
99 המוגרבים, שהאחריות עליו נתונה באופן
100 בלעדי בידי המשטרה.
101
102 האחראי על תיק התכנון והבניה בעיריית
103 ירושלים, יהושע פולק, אומר כי הליך אישור
104 גשר הקבע קרוב לסיום. "קיבלנו בעל פה
105 מהמשרד לביטחון פנים הבטחה שהם מעבירים
106 לנו בכתב דרישה, שתגדיר את הצורך
107 הביטחוני-משטרתי בגשר הזה. זה מבחינתנו
108 תנאי להיתר. חוץ מזה הכל מוכן, וכדאי שכולם
109 יזדרזו, לפני שבאמת חלילה יקרה אסון ומשהו
110 יתמוטט."
111
112 מעלה המוגרבים עצמו, אומרים ברשות
113 העתיקות, יוסר כנראה לגמרי, ושטח הכותל
114 שייחשף יחובר לרחבת הנשים. עם זאת, אין
115 כוונה לחפור מתחת למפלס הקיים ולחשוף את
116 שער ברקלי, ששימש בזמן המקדש את הציבור
117 הלא-יהודי. השער, הקרוי על שם קונסול
118 ארה"ב בירושלים שגילה אותו באמצע המאה
119 ה-19, מבצבץ מתחת לפני הקרקע, אך יישאר
120 מוסתר.